

## Stichting Zuidelijke Dorpen Delfzijl (SZDD)

Aan: Gedeputeerde Staten van Groningen  
Postbus 610  
9700 AP Groningen

Datum: Zuidelijke Dorpen Delfzijl, november 2025

Betreft: Zienswijze ontwerp-Omgevingsvisie 'Dit wordt Groningen'



Geachte leden van Gedeputeerde Staten,

De Stichting Zuidelijke Dorpen Delfzijl (SZDD) bestaande uit de dorpsbesturen van Farmsum, Meedhuizen, Wagenborgen, Woldendorp, Termunten/Termunterzijl en Borgsweer. De stichting behartigt de belangen van duizenden bewoners met het oog op een leefbare, veilige en toekomstbestendige zuidrand van het industriegebied Oosterhorn en het Chemiepark Delfzijl.

De aanleiding voor deze zienswijze ligt mede in de recente ervaringen, ontwikkelingen en berichtgeving over de snelle industriële groei in ons gebied. Krantenkoppen als 'Ongekende bloei industriegebied Delfzijl', 'Bedrijven staan in de rij bij Groningen Seaports' en 'Wat op Eemsdelta afkomt is enorm' weerspiegelen de werkelijkheid waarmee onze dorpen dagelijks worden geconfronteerd. Tijdens meerdere, drukbezochte bewonersavonden, waar honderden inwoners aanwezig waren, zijn zorgen geuit over veiligheid, gezondheid, geluid, licht en cumulatieve milieueffecten. Tegen die achtergrond achten wij het noodzakelijk deze zienswijze in te dienen.

### 1. Onevenwichtige ruimtelijke druk op de Zuidelijke Dorpen

In hoofdstuk 5.2 van de visie wordt erkend dat de omgeving van Oosterhorn 'onder druk staat door grootschalige industriële activiteit'. Een concrete uitwerking van hoe de provincie de leefkwaliteit, veiligheid en gezondheid van omwonenden borgt, ontbreekt echter.

Wij verzoeken Gedeputeerde Staten om in de definitieve visie:

- een gebiedsgerichte leefbaarheids- en veiligheidsagenda op te nemen voor Oosterhorn en omliggende dorpen, gericht op vermindering in plaats van toename van milieudruk;
- expliciet te verwijzen naar de cumulatie van emissies, NL-Alerts en hinder die voortkomen uit het (deels ingevulde) bestemmingsplan Oosterhorn en het Chemiepark Delfzijl, en hiervoor concrete maatregelen voor te schrijven.

## **2. Brede welvaart en milieugebruiksruimte**

De Omgevingsvisie noemt 'brede welvaart' het kompas voor beleid. In de praktijk is in het zuidelijke deel van Eemsdelta de milieugebruiksruimte nagenoeg uitgeput door de opeenstapeling van chemische, circulaire en logistieke industrie. De SZDD verzoekt de provincie te waarborgen dat nieuwe industriële initiatieven (zoals PCP, BioBTX en CirTec/Verda) pas kunnen plaatsvinden na een integrale herijking van de beschikbare milieuruimte en externe veiligheidsgrenzen.

## **3. Milieu, leefbaarheid en feitelijke belasting**

De visie stelt dat 'mens en natuur vrijwel geen negatieve effecten ondervinden van hinder of verontreiniging'. Dit beeld herkennen wij niet. De bestaande milieudruk in vele dorpen is groot en de beschikbare milieugebruiksruimte is vrijwel opgebruikt. Wij vragen om een realistische weergave van de feitelijke milieubelasting, inclusief geur, geluid, emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en veiligheidsrisico's.

## **4. Ruimtelijke kwaliteit, landschap en leefbaarheidscompensatie**

Wij ondersteunen de constatering van de gemeente Eemsdelta dat het landschap rond Oosterhorn, Fivelingo en de Dollard zwaar onder druk staat. Daarom verzoeken wij dat de provincie in de definitieve visie vastlegt dat bij elk nieuw industrieel of infrastructureel project in het gebied:

- verplichte landschappelijke en leefbaarheidscompensatie geldt, wordt geïnvesteerd in groenblauwe buffers, reductie van geluids- en lichthinder,
- recreatieve verbindingen en herstel van landschapsstructuren.

## **5. Energie, waterstof en netcapaciteit**

De provincie dient te waarborgen dat uitbreiding van Eemshaven en Oosterhorn alleen kan plaatsvinden als netcapaciteit, waterhuishouding en veiligheid gegarandeerd zijn. Voor onze dorpen is het onaanvaardbaar dat industriële groei doorgaat zonder dat energiezekerheid en risicobeheersing zijn geborgd.

Tevens lezen wij dat met betrekking tot o.a. windpark zuid de economische levensduur ten einde is en dat er nadere eisen worden gesteld aan de hinder voor de omgeving. Vooruitlopend op en reagerende op de bestendige praktijk verzoeken wij u de lichthinder van de discoverlichting rond onze dorpen te beëindigen en met betrekking tot het geluid voorschriften op te nemen. Denk hierbij aan laagfrequent geluid.

## **6. Water en waterveiligheid**

Wij sluiten ons aan bij de oproep om de effecten van nieuwe waterstructuren te onderzoeken op de omliggende dorpen en om verzilting en waterkwaliteit in de Dollard en de zone tussen Termunten en Borgsweer expliciet te betrekken.

## **7. Vrijtijdseconomie en leefomgeving**

De vrijetijdseconomie krijgt in de visie nauwelijks aandacht. Door de cumulatie van industrie, geluid en transport verliest het zuidelijke gebied aan recreatieve en toeristische waarde. Wij verzoeken de provincie om rust, natuur en toeristische aantrekkelijkheid als volwaardige belangen te verankeren in de Omgevingsvisie.

## **8. Bereikbaarheid en sociale samenhang**

Goede openbaarvervoervoorzieningen en bereikbaarheid van kleine kernen zijn essentieel voor de leefbaarheid en sociale cohesie. Wij vragen om structurele borging van openbaar vervoer en voorzieningen voor inwoners zonder auto.

## **9. Plan-MER en omgaan met onzekerheden**

De milieueffectrapportage (MER) laat aanzienlijke onzekerheden zien over duurzame energie, waterstof, infrastructuur en milieueffecten. Wij verzoeken dat de provincie, conform aanbevelingen uit de MER, een apart hoofdstuk 'Omgaan met onzekerheden' opneemt, zodat beleid actueel en toetsbaar blijft.

## **10. Participatie en gelijkwaardigheid**

Hoewel de provincie stelt dat de visie 'samen met inwoners' tot stand komt, constateren wij dat de Zuidelijke Dorpen beperkt zijn betrokken. Daarnaast herkennen wij in de ontwerpvisie nauwelijks de input die via onze stichting en dorpen-overleggen is aangedragen. Wij verzoeken dat SZDD structureel wordt opgenomen als vaste overlegpartner bij de verdere uitwerking van de Omgevingsprogramma's en de provinciale Omgevingsverordening, zodat inwoners een gelijkwaardige positie krijgen in de besluitvorming.

## **11. Transformatie Oosterhorn**

Wordt de angst van veel dorpsbewoners bewaarheid? Er wordt gesteld dat Oosterhorn verder getransformeerd gaat worden en dat dit extra ruimte vraagt.

Ondanks de ontkenning door lokale politici krijgen wij steeds sterker het gevoel dat de Oosterhorn-omgeving opnieuw extra ruimte krijgt toebedeeld. Wij vragen ons af wat met deze 'extra ruimte' precies wordt bedoeld. Voor ons is het plangebied van Oosterhorn een vaststaand gegeven.

Wij zien geen enkele noodzaak tot verdere uitbreiding, zeker niet gezien de nog onbenutte ruimte op het bestaande Chemiepark én binnen het huidige plangebied van Oosterhorn.

Wij verzoeken u dan ook om deze zogenoemde transformatie-uitbreiding te schrappen uit de Provinciale Omgevingsvisie.

## **12. Slot en verzoek**

Wij verzoeken Gedeputeerde Staten deze zienswijze integraal te betrekken bij de definitieve Omgevingsvisie 'Dit wordt Groningen' en het bijbehorende plan-MER, en ons te informeren over de wijze waarop de inbreng van de SZDD wordt verwerkt.

Namens het bestuur van de Stichting Zuidelijke Dorpen Delfzijl (SZDD),

Jan Wierenga – voorzitter

H.D. Zwarberg – secretaris